170

G

52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

170
g 52. 76b
CA. 1720

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Verba deponẽtalia Joãnis ſinten̄.

KONINKL.
BIBLIOTHEEK
'S HAGE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Ad vestendū
Ad inquirendū — 1

Ad cogitandū
Ad auxiliandū
Ad diminandū — 2
Ad laborādum
Ad prosequēdū

Ad litigandum
Ad acquirendū
Ad emendum — 3
Ad blandiēdū
Ad letandum
Ad famulādū

Ad gradiendū
Ad incorandū
Ad preliandū — 4
Ad mechādū
Ad spaciandū
Ad cadendū
Ad meditādū

Ad incipiendū
Ad querulandū
Ad negandum
Ad nascendū
Ad aplexandū — 5
Ad verecūdiā
Ad placitādū
Ad fatendum
Ad largiendū
Ad hortandū
Ad vituperandū

Ad sustinendū
Ad indignādū
Ad videndum
Ad amandū — 6
Ad loquendū
Ad rogandum
Ad emendum
Ambulandum
Ad destruendū

Ad morandum
Ad hospitandū
Ad regratiandū — 7
Ad expectandū
Ad dividendū

Ad moriēdum
Ad versificādū
Ad mensurādū — 7
Ad miserādū
Ad convertendū

Ad revertendū
Ad prandendū
Ad arguendū
Ad moderādū
Ad cantādum
Ad irascendum
Ad operandum — 8
Ad furandum
Ad testificandū
Ad maledicēdū
Ad promittēdū
Ad excitandum

Ad iubilandū
Ad vindicādū
Ad insidiandū
Ad declinādum
Ad prandendū
Ad spoliandum
Ad flendum — 9
Ad spernēdū
Ad sermocinādū
Ad osculandū
Ad superbiēdū
Ad pacificandū
Ad transgrediēdū
Ad experiendū

Ad venandū
Ad iniuriādū
Ad minādum
Ad piscandū
Ad dignandū
Ad donandū — 10
Ad populādū
Ad quentandū
Ad dubitandū
Ad predicandū
Ad calūniandū
Ad interpretādū
Ad fabulandum
Ad convocandum

Ad rationādū
Ad hastiludēdū
Ad serviendū
Ad geniculādū
Ad periclitādū
Ad lachrymādū
Ad proficiēdū — 11
Ad philosophādū
Ad potandū
Ad vagandū
Ad satisfaciendū
Ad implendū
Ad crapulandū

ΤΕΛΟϹ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

¶ Ad veſcendum

Veſcor cū potior fruor addas fūgor ꝛ vtor
Vtimur vtilib⁹. fruimur celeſtib⁹ eſcis
Veſcimur ętnis. potior dape fūgor hōre
Iſta notant vſum q̄tū ſextūqꝫ ſecundū
Depoſcunt caſum. potius tn̄ addito ſextum

¶ Ut aiunt nōnulli Joannes garlandinus videns errorem ꝯplurimo-
rū nō hn̄tium dr̄am inter ꝟba deponētalia ꝛ ꝟba paſſiua. hūc libellum de
verbis deponentalibus metrice collegit. ¶ Ubi notādum ꝙ verbum de
ponentale ꝛ paſſiuū in terminatione cōueniunt. nam ambo terminantur
in or in prima perſona preſentis temporis indicatiui modi. Sed differūt
in hoc primo ꝙ verbum deponentale non poteſt dimittere r. Uerūtamen
inuenimus quędam verba quę ſub eadem ſignificatiōe capiuntur depo
nentaliter ſcd̄m modernos ꝛ actiualiter apud antiquos ꝛ ecōuerſo. Nam
olim dicebat labo labas. vt ptz in ſequētia natalis chriſti. ſcꝫ per quem di
es ꝛ horę labant. Sed hodie dicit labor. vnde Cato. Labitur exiguo ꝛc̄.
labitur hora breui. Similiter inuenim⁹ aliqua verba quib⁹ antiqui vte
bant deponētaliter. quib⁹ moderni vtunt actiualiter. vt infra patebit per
autorem. ibi Bellor agoniſor ꝛc̄. ſubdens Bellat agonizat. Scd̄o diffe-
rūt quoad ſignificationem Nam ſignificatio ꝟbi paſſiui exp̄mit teuto-
nicaliter ꝑ i verden. vt amor ick i verde lief gehadt. Scd̄o ſignificatio ꝟbi
deponentalis nō ſemꝑ exp̄mit teutonicaliter ꝑ i verden. ſed q̄nqꝫ actiualit
et quādoqꝫ paſſiualiter Exemplum p̄mi. vt luctor ick i vorſtel Exemplū
ſecūdi. vt naſcor ick i verde gheboren. ¶ Uerbum autem deponētale ꝛ cō
mune ſic differūt. nam ꝟbum deponētale habet vel actiuam ſignificatio-
nem. vt luctor loquor ꝛ ſilia. vel hꝫ paſſiuam ſignificationē. vt naſcor. Sꝫ
verbum cōmune terminat in r vt deponētale. ꝛ hꝫ vtrāqꝫ ſignificationem
ſcꝫ actiuam ꝛ paſſiuam. ꝛ ſic ordinat cum duob⁹ caſib⁹ poſt ſe. ſcꝫ cum accō
et abltō. ꝛ hoc ſub differēti a ſignificatiōis. vn̄ Floriſta Paſſio dat ſextum
ſicut dat ꝛ actio quartū. Et ſunt cōmuniter nouem ꝟba cōmunia. Unde
Alexāder Largior expior ꝛc̄. Quę olim deponētalia dicebant. quādo du
plex ſenſus erat in eis. Jdeo adhuc ſua ꝑticipia dāt duo. Jtem quędā ver
ba deponentalia ſunt trāſitiua. ꝛ quędam abſoluta. ¶ Circa vocabula
textus nota. ꝙ veſcor veſceris ē comedere. Un̄ Gen̄. iij. Jn ſudore vult⁹
tui veſceris pane tuo. Scd̄o ē ghebruken Un̄ Trenoꝝ. iiij. Qui veſcebā
tur voluptatib⁹ interierūt. Ueſcor componitur cum con. vt cōueſcor id eſt
ſimul comedere. Un̄ Actu. p̄mo. Conueſcens p̄cepit eis ne ab hieroſoly
mis diſcederent. ¶ Reueſcor reueſceris ē iterum comedere vt cibo quo li
benter veſcor reueſcor. Ueſcor eſt deponētale cum ſuis compoſitis et caret
ſupino ſcd̄m vſum ꝛ etiam ſuppletiōe p̄teriti. Deberet tn̄ facere veſcitum
penultima correpta. ¶ Potior potiris dr̄ a potis nomie Et eſt potiri frui
vel vti. ꝛ cōſtruit cum gtō accō abltō. vt potior illius rei vel illam rem vel
illa re. Et inuenit ſcd̄m antiquos ſecundū terciam ꝛ quartā ꝯiugatiōes
vt potior poteris vel potiris. ſupinum i itum: potitum penultima ꝑducta

Apud modernos tñ eſt tm̃ q̃rte ꝯiugationis. Potioꝛ eſt ꝯpatiuus de potis ſm vocem. Dicit̃ em̃ hic ⁊ hec potis ⁊ hoc pote. ⁊ idem eſt qđ poſſibilis vel potens. ⁊ ꝯpat̃ irregulariter ſm vocē ſed nõ ſm ſcationē. Nã potis eſt idem qđ potens. ⁊ potioꝛ idem qđ melioꝛ. vt ibi. Cum te ſim potioꝛ. iuſticia potioꝛ. ⁊ ſic potiſſim⁹ eſt idem qđ optim⁹. A potis ⁊ ſum đꝛ poſſum. vñ Mat. xxvi: Poſſum deſtruere templũ hoc. Fruoꝛ eris hꝫ fructũ fruitum vel fretũ in ſupino. Fruoꝛ ⁊ vtoꝛ dr̃ñt. qꝛ fruimur reb⁹ quib⁹ vtimur ꝓpter illas. ſed vtimur ꝓpter nos. Eſt em̃ re aliq̃ frui ei inherere ꝓpter ſe ⁊ eam diligē. Fruimur ergo deo vtimur mũdo ⁊ creatis in eo. fungimur aũt officio. Fruoꝛ ꝯponit̃ vt cõfruoꝛ. i. ſimul frui. Defruoꝛ. i. valde frui vel a fruitione ceſſare. Perfruoꝛ. i. ꝑfecte frui. Fungoꝛ fungeris hꝫ funct⁹ ſum in ꝑterito ⁊ functũ in ſupino ⁊ eſt idem qđ vti. Vñ Ozee. iiij. Quia ſciam repuliſti repellam te ne ſacerdotio fangaris mihi. Fungoꝛ ꝯponit̃ vt defungoꝛ. i. deoꝛſum a functiõe eſſe. i. moꝛi. Vñ qui moꝛit̃ deoꝛſum fit a functione. Jñ defunctus. i. moꝛtuus. vt defunctoꝝ aĩe viuãt vitam perennem. Perfungoꝛ ſt vti vel deſtruere. Jñ perfunct⁹ ⁊ ꝑfunctoꝛius. vt mũdi foꝛma perfunctoꝛia eſt. i. deſtructoꝛia ⁊ tranſitoꝛia. Vtoꝛ vteris. i. vſum alicui⁹ rei potiri. Vñ ꝑmo ad Coꝝ. v. Modico vino vtere. Jbidem pꝛimo. Bona eſt lex ſi q̃s ea legitime vtat̃. Jñ hic ⁊ hec vſualis ⁊ hoc vſuale. vſualiter aduerbium. vt vſuales tuos nũmos humane mihi ⁊ vſualiter accõmodatos breui remittam. Vtoꝛ ꝯponit̃ vt abutoꝛ. i. male vti. vñ Heſter xvi. Multi honoꝛe qui eis collatus eſt abuſi ſunt. Cato. Vtere q̃ſitis ne ſic videaris abuti. Jñ abuſus. vñ Trenoꝝ. v. Adoleſcentibus impudice abuſi ſunt. Jñ abuſio id eſt mala vſio. Pſal. Loquũtur aduerſus iuſtos iniquitatem in ſuperbia ⁊ abuſione. Coutoꝛ. i. ſimul vti. Jo. iiij. Non coutuntur iudei ſamaritanis Vtoꝛ cum ſuis compoſitis ꝓducit hanc ſyllabã v. Vnde Hoꝛatius in epiſtolis. Quo mihi foꝛtunam ſi non concedit̃ vti

¶ Ad inquirendum

Scrutoꝛ cum rimoꝛ contoꝛ vel ſciſcitoꝛ adde
Hec cum cõpoſitis quartũ poſcunt ſibi caſum

¶ Scrutoꝛ aris ſt inq̃rere. inueſtigare. ſubtiliter inſpicere. vñ Hoꝛatius in epl'is. Arcanũ neqꝫ tu ſcrutaberis vllius vnq̃ꝫ. Jñ hic ⁊ hec ſcrutabilis et hoc ſcrutabile. i. aptum vel habile ad ſcrutãdum. vt ſcã trinitas non eſt ſcrutabilis a viatoꝛib⁹. Jnde ſcrutans. Pſal. Scrutans coꝛda ⁊ renes Jñ ſcrutum ſcruti. i. veſtis paupeꝝ lacerata. Etiam ſcruta dñr exta ſcꝫ tripe quia in extis ſcrutabant̃ futura. Vñ Hoꝛati⁹ in epl'is. Vilia vendētem tunicato ſcruta popello. Scrutoꝛ ꝯponit̃ vt ꝑſcrutoꝛ aris. i. perfecte ſcrutari Vnde ꝑmo Machabeoꝝ. iij. Perſcrutãs eos. ¶ Rimoꝛ aris ſt inquirē rere. vñ Pꝛoſper. Moꝛbida rimetur penetralia dextra ſalutis. Grecista. Scrutoꝛ ⁊ expioꝛ vt ſanem vulnera rimoꝛ. Rimoꝛ ꝯponit̃ vt ꝑrimoꝛ id ē perfecte rimari. vt huius latentis rei veritatem ꝑrimoꝛ. Contoꝛ aris ſt perq̃rere. ⁊ ponitur ꝓ interrogare. vt q̃d cõtaris. i. interrogas bene nota. Cõtoꝛ componit̃ vt ꝑcontoꝛ. i. interrogo. vt ſepe quidem ⁊ ꝑſepe hac ſuper re te percontat⁹ ſum. verũtamē reſpõſo dedignabaris. Therenti⁹ Quod tua non intereſt deſine ꝑcontari. Sciſcitoꝛ aris ſt inueſtigare. Math. ij. Herodes ſciſcitabat̃ vbi chꝛiſtus naſceretur

¶ Ad cogitandum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Suſpicoꝛ ⁊ meditoꝛ reoꝛ iſtis arbitroꝛ adde
Hec infinitum depoſcunt vel ſibi quartum

¶ Suſpicoꝛ aris ſ̄t arbitrari Vñ Job.xv. Cum pax ſit ille ſemꝑ inſidias
ſuſpicat̄. Meditoꝛ aris ſ̄t cogitare. Ecci.xxiiij. Beat⁹ vir qui in ſapiētia
meditat̄. Virgil⁹ Silueſtrem tenui muſam meditaris auena. Jñ medi
tatio.i.cogitatio. vñ Pſal. Meditatio cordis mei in ɔſpectū tuo ſꝑ. Per-
uigili cura ſꝑ meditare futura. Meditoꝛ ɔponit̄ vt ɔmeditoꝛ. p̄meditoꝛ.
Jñ p̄meditat⁹ ⁊ imp̄meditat⁹. vt penitet me hoc imp̄meditate compleſſe
¶ Reoꝛ reris ſ̄t exiſtimare. vt te foꝛe grammaticū hacten⁹ ratus ſum.i.
putaui Jñ ratus ꝑticipium.i.opinatus. Sȝ rat⁹ nomen idē eſt qđ firmus
Vñ qui pollicet̄ dr̄ Hoc ratū eſſe ꝓfiteoꝛ.i.firmū. vñ Credēs vel firmus
dicit̄ eſſe rat⁹ Itē inuenit̄ rata ī alia ſignificatiōe. vt iſte ſoluet ł recipiet ꝓ
rata.i.ꝓ ꝑte ſibi ɔtingēte. ¶ Arbitroꝛ aris ſ̄t exiſtimari Act.xiij. Quē me
arbitramini nō ſum. Jñ arbiter qđ in trib⁹ ſignificationib⁹ reꝑit̄. Arbiter
nāqȝ reuelatoꝛ dr̄ ɔſilioꝝ. vñ Saluſti⁹ Procul arbitris oīb⁹ amotis. Arbi
ter teſtis. arbiter iudex. Sȝ dr̄nt Judex ex lege. arbiter ex volūtate fit. Jñ
arbitrium.i.libera volūtas. Arbiter in ɔi vſu eſt ſcd̄e declinatiōis. Inue-
nit̄ tñ etiam in tercia. ſicut ponit Gregoꝛi⁹ in moꝛalib⁹ Arbiter ſ̄m papiā
ſcd̄e vel tercie declinatiōis. ſ̄m Saluſtiū eſt ſcd̄e. ſcd̄m regulas Priſciani ē
tercie

¶ Ad auxiliandum

Fragoꝛ ſuffragoꝛ patrocinoꝛ auxilioꝛqȝ
Sunt āminiculoꝛ ⁊ opituloꝛ adijcienda
Auxiliū dant iſta tibi ternūqȝ requirūt

¶ Fragoꝛ aris non eſt in vſu. ſed in ɔpoſitis. vt ſuffragoꝛ ⁊ ſ̄t auxiliari v̄-
bis ⁊ ꝑcib⁹. Jñ ſuffragium. vt ſcoꝝ fulti ſuffragijs a deo adipiſcimur qđ
meritis nr̄is non valem⁹ Jñ ſuffragane⁹.i.auxiliarius Vñ epi ſuffraga
nei dicunt̄ archiepoꝝ. ¶ Patrocinoꝛ aris ſ̄t defendē. vñ Facet⁹ Sic probi
bēt leges fraudem nō patrocinari Jñ patrociniū.i.defenſio vel auxilium
vt ſpero me beate v̄ginis patricinio dei grām nanciſci. ¶ Auxilioꝛ aris ſ̄t
auxilium facere ⁊ ɔſtruit̄ cū dtō. ł accō. vt auxilioꝛ te vel tibi. Quilibet ꝓ
ximo ſuo auxiliabit̄. Jñ auxiliatoꝛ.i.adiutoꝛ. vt ſuoꝝ de⁹ famuloꝝ indefeſ-
ſus auxiliatoꝛ eſt. Amminiculoꝛ ſ̄t auxiliari Opituloꝛ aris ſ̄t opem ferre
Deu.xxxv. Surgant ⁊ opitulent̄ vobis

¶ Ad diuinandum

Vaticinoꝛ profoꝛ aurictoꝛ ſic augurioꝛqȝ
Hec etiā quartū caſum qñqȝ requirūt
Diuinare notāt ⁊ poſſūt eſſe ſoluta

¶ Vaticinoꝛ aris ſ̄t diuinare. ꝓphetare. vt venturꝝ chriſtū ꝓphete vatici-
nabant̄. Jñ vaticiniū.i.diuinatio vel ꝓphetia. vt craſtinā pluuiā tuū p̄di-
uinat vaticiniū. Profoꝛ aris ſ̄t ꝓcul ab intentione fari ſiue ꝓphetare ⁊ ꝑt
regē accm̄ cum dtō. vt hoīb⁹ cladem aſtra ꝓfant̄. Jñ ꝓphā. Vñ Mat.xiij.
Non eſt ꝓpheta ſine honoꝛe niſi in patria ſua. Aurictoꝛ aris ſ̄t futura dice
re ex ſono auium. vt nocte bubone clamante peſtem aurictant̄ inſipiētes.
Augurioꝛ etiam ſ̄t futura p̄dicere ex garritu auium. Inde augurium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Vñ dr Numeri.xiij. Nō eſt auguriū in iacob ¶ Ad laborādū

Molior ⁊ nitor dic conor ſiue renitor
Hec infinitum vel caſum dant tibi quartū
Infinitiuū ꝓprie magis iſta requirūt

¶ Molior iris ſꝫ cum difficultate conari.etiā de magnis reb⁹ machinari parare.fabricare.excogitare.diſponere.vel cū difficultate ingenij aliquid facere.vt nullas molimur īſidias.Quidā moliunt fraudes ꝯtra aīas ſuas.Molior ꝯponit vt amolior ⁊ ſꝫ remouere Lu.Heu quātum fortuna humeris iā pondere feſſus Amolit onus Demolio ſꝫ valde moliri vel deſtruere.vt ibi Demoliunt facies ſuas.¶ Nitor eris ſꝫ laborare.conari.parere qꝛ in ꝑtu maximus labor eſt,ꝑ parere facit nixum in ſupino.Ouidius.Nitimur in vetitū ſemꝑ cupimuſqꝫ negata Saluſtius Fruſtra niti ⁊ nihil aliud fatigando niſi iniuriā q̄rere extreme dementie eſt.Nitor ꝯponit vt annitor id eſt valde niti vel adherere.appodiari.Connitor.i.ſimul niti.vt cōniſus eſt erigere ſcalam.Enitor id eſt parere.vt Enixa eſt puerpera.Obnitor id eſt obluctari.Innitor id eſt ꝯtra niti vel adherere.vt iacob vidit dn̄m innixum ſcale.Renitor ſꝫ reſiſtere.vt omnibus velle reniti nec cuiq̄ꝫ cedere nolle extrema dementia eſt.Conor aris ſꝫ attētare Ouidius Quicquid conabor dicere verſus erat

¶ Ad proſequendum

Perſequor inſequor emulor inſector ſimul adde
Hec poſcunt quartum q̄ ſunt ꝯtraria ſenſu

¶ Ad ſequendum in bono.

Proſequor ⁊ comitor ſequor exequor ac imitorqꝫ
Signant iſta ſequi.quartū poſcunt ſibi caſum

¶ Sequor volghen.vt patrē ſequit ſua ꝑles In perſeq̄r vuolghē.vt ſaule quid me ꝑſequeris.Inſequor vuolghen of na volghē.Ignau⁹ lupus een blode ı volf.qui in ſequentiū clamore paueſcit.Proſeq̄r volghē vt cœpta ꝓſeq̄mur.Proſeq̄r te lande.i.laudo te Summi triumphū regis ꝓſeq̄mur laude.Exequor.i.ad affectū ꝓducere.vn̄ Exequit regis mandatū quiſqꝫ fidelis.Executores dn̄r illi ꝑ quos iudex ſniam mādat.Etiam dn̄r teſtamētores.Obſequor deynen.vt equū eſt ſenib⁹ obſequi Obſequiū amicos veritas odium parit.Subſeq̄r na volghen.vt deliꝝ ſenem inſana iuuentus ſubſequit.Scd̄o ſꝫ latenter ſeq̄.vt is nos ſubſecut⁹.queqꝫ arcana noſtra auſcultauit.Tercio eſt ſequi ſucceſſu tꝑis.vt citatus ſum ad ſtandum iuri in ꝑfeſto petri aut infra q̄ttuor dies ſubſequentes.Cōſequi krijghen.vt ſingula queqꝫ pecunia ꝯſequūtur.Pleriqꝫ venant q̄d nunq̄ꝫ conſequūtur.Sciētia nequit aliter q̄ꝫ diligentia ꝯſequi.Uide ne qn̄ ꝯſecutū eſt peniteat.¶ Sector aris frequētatiuū de ſequor ſeq̄ris ſed ad drām de ſecutor dicim⁹ ſector ꝑ ſyncopam.vt laſſus ꝑtereūtes pedetentim ſectatus ſum.Sector ꝯponit vt aſſector.i.ſequendo adipiſci.Conſector Inde cōſectaneus.¶ Emulor aris ſꝫ diligere.Ut.ij.ad Cor.xi.Emulor eñ vos dei emulatione.Scd̄o ſꝫ inuidere.Ad Ro.xiij.Non in ꝯtentione et emulatione.Tercio ſꝫ ſequi ꝑ inuidiā vel amorē.Prouer.xiij.Nō emuleris hominē malum.Pſal.Noli emulari in malignātib⁹.vn̄ Emulor iſta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

tur amat inuidet ac imitatꝛ. Ab emulor deriuatꝛ emulus. i. inuidꝰ vel di-
ligēs vel ſeqx. Comitor aris. i. ſeq̄ vel cum alio ire. vñ Thobie. v. Angelꝰ
dñi comitetꝛ vobiſcū. Jñ comitatꝰ. i. ſecutꝰ. Ouidius Ipſe licet venias mu
ſis comitatꝰ homere. Si nihil attuleris ibis homere foras. Imitor aris. i.
ſequi. vñ Lucanꝰ Qui te laxis imitatꝛ ſarmata bracis. Jñ imitās Unde
Lucanꝰ Quas imitās p̄ſul bis ſex fert pectore gemmas

¶ Ad litigandum.

Jurgor ꝛ obiurgor altercor rixor habetur
Jſta notant litem nullumqꝫ regentia caſum

¶ Jurgor aris ēt litigare. vt q̄d iurgaris ꝯtra me. Jñ iurgiū. i. litigium
Cato. Ad iurgia ne gradieris. Jn geñ. Ne q̄ſo ſit iurgium inter me et te
frēs eñi ſumꝰ. Jurgor ꝯponitꝛ vt obiurgor ꝛ ēt litigare. vt obiurgatꝰ ſum
pctōres Item in eodem ſenſu inuenitꝛ iurgo iurgas q̄d ꝯponitꝛ a ius ꝛ gar
rio vel ago ꝛ dr̄ iurgare. i. iure agere vel iure garrire. Quia hi qui cām di
cunt iure diſputāt. Et accipitꝛ iurgare in duabꝫ ſignificationibꝫ. Jurgari
eñi eſt rixari. litigare. ꝛ ꝓprie in cauſis agēdis. Etiā eſt rep̄hendere caſti-
gare. corripe. ꝛ impugnare ꝟbis. vel litigando ꝟberare. ꝛ ſm̄ hoc ꝯſtruitꝛ
cum accō. ꝛ ꝯponitꝛ vt obiurgo as q̄ſi fortiter vel ꝯtra aliquem iurgare. et
ſunt neutra ꝛ abſoluta ꝓ litigare. Jn alia vero ſignificatione ſunt actiua
¶ Altercor aris vl' alterco as ēt certare. litigare ꝛ ꝓprie eſt ſophiſtaꝝ inter
ſe verbis litigantium. Vñ Plus palpaniſta valet altercante ſophiſta Jñ
altercatio id eſt litigatio. ¶ Rixor aris ēt rixam facere. vt rixantꝛ cum ma
giſtro ſcholares. Ecci. xv. Uir iracundus ſuſcitat rixam.

¶ Ad acquirendum

Dic enanciſcor dic aſſequor ac adipiſcor
Sortior. ꝛ luctor nanciſcor ꝯſequor adde
Jſta petunt quartū dic lucror eſſe talentum

¶ Nanciſcor eris ēt acquirere. vt gaudeo q̄ꝛ pingue nactꝰ ſum beneficiū.
Enanciſcor ēt iuxta alios nanaſci vel acq̄rere. Aſſequor ēt ſequi. vt De-
functi ſunt oēs qui me aſſequebantꝛ. Jñ aſſecla id ē ſeruꝰ. vt ibi. Aſſeclas
ſuos ꝓducat. ¶ Adipiſcor ēt acq̄rere. vt ioānes intꝛ diſputātes gloriā adep
tus eſt. Sortior iris ēt ꝓ ſortes diuinare vel tribuere. ſubminiſtrare diui-
dere ꝛ adipiſci. vt ibi. Sortiamur de illa cuius ſit. Coequalem nobiſcum
ſortiti ſunt fidem. Sortior ꝯponitꝛ vt ꝯſortior tiris. Reſortior iris. ¶ Lu-
ctor aris ēt acquirere Vñ Mat. viij. Quid ꝓdeſt homī ſi vniuerſum mū
dum lucretꝛ anime vero ſue detrimētum patiatur. Jnde lucrum. i. acquiſi
tio. Vñ ad Phil'. p̄mo. Mihi viuere chriſtꝰ eſt ꝛ mori lucꝝ.

¶ Ad emendum

Mercionor dicas mercorqꝫ negocior adde
Mercor vult quartū ſed cetera bina ſoluta

¶ Mercor arꝫ ēt vendere vel emere vel nundinare. vt ibi. Mercabimur
et lucrum faciemus. Joſeph mercatus eſt ſindonem. Jnde mercator Vt
ibi. Non erit mercator in domo dñi Mercionor aris ēt aliquid acquirere
per laborem. Negocior aris ēt emere. vt ibi Negociamini dum venio. ꝛ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

deriuatᷓ a noīe negocium quaſi negās ocium. Negocium aūt fit in cauſis Sꝫ negociatio in cōmercijs. vbi aliqͩ datᷓ vt maiora qͣs lucretᷓ. vt ibi. Nolite facere domum patris mei domum negociationis

¶ Ad blandiendum

Blandior aſſentor obblandior addis adulor
Iſta petunt ternū ſi dicas blandior illi

¶ Blandior iris ſmeken. vt meretrix procaci vultu blanditᷓ adoleſcētibꝰ. Vn̄ blandicia. vt ibi. Triſtem blandicijs deliniuit. Blandus dr̄ homo lepidus in v̄bis. Cato. Blandus eſto. Blandimētum. vt ibi. Per linguę blandimētum decipit. Aſſentor aris ḟt adulari. Inuenitᷓ etiam aſſentire et ḟt aſſenſum p̄bere. vn̄ Ge̅n. xxxiiij. Aſſenſi ſunt oēs. i. ꝯſenſerūt circumciſis cunctis mariƀ. Vn̄ aſſentaneꝰ. i. qui cito p̄bet aſſenſum. Oblandior ḟt valde blandiri. Adulor aris etiam ḟt blandiri. Vn̄ Sicut auem modulans ſic ſtultum fallit adulans. Inde adulator id eſt blanditor Vn̄. Falſus adulator nunq̄ꝫ fit verus amator

¶ Ad letandum.

Iucūdor lętor quoqꝫ iocor gratulor adde
Prima duo ſextū poſcunt ſuprema datiuū

¶ Iucundor aris ḟt gaudere. Vn̄ Ecci. iij. Qui honorat patrem iucundabitur in filijs. Iucundꝰ id eſt hilaris Pſal. Ecce q̄ꝫ bonum ⁊ q̄ꝫ iocundum habitare frēs in vnum. Iucūditas. vt heſterno veſperi bibi vinum i iocūditate ¶ Letor letaris ſignificat gaudere. vt pleriqꝫ dum lętantur in ſaniunt. Vidi populum lętantem tubiſqꝫ canentem. Occurrit ei lętus et amplexatus eſt hominem. Letor componitᷓ vt colletor id eſt ſimul gaudere. Iocor iocaris ſignificat boerten. vt iocaris mecum Gene. xxvi. Vidit Iſaac iocātem cum rebecca Iocor componitur vt adiocor. vt ibi Adiocabatur infantulus occiſori. Coniocor. i. ſimul iocari Gratulor aris ḟt gaudere of gheluck bidden Inde congratulor id eſt ſimul gaudere. vt cōgratulamini mihi repperi amiſſum.

¶ Ad famulandum.

Obſequor ⁊ famulor mereor cū famulor adde
Iſta petūt terrā famulor dic eſſe iubenti

Obſequor eris dyenen. vt iuuenes ſeniƀ obſequi ęquū eſt. Inde obſequium. vt ibi Obſequium amicos. ſꝫ veritas odium parit. Inde obſequens bedienſtich. vt ſi mihi nunc adiumento fueris ſemꝑ tibi obſequētiſſimus ero ¶ Famulor aris ḟt obſequi obedire Sed famulari eſt debiti obſequij voluntatis. obedire ad vtrūqꝫ refertur. Inde famulus. Famuli proprie ſunt qui ex ꝓpria ſuoꝝ familia ſunt orti. ſed ſeruus ex conditione ſeruitutis. Confamulor aris ꝯponitᷓ a famulor ⁊ ḟt ſimul famulari. vt extra ſciētiam eſt hoīm in poſteꝝ cui confamulemur ¶ Mereor eris ḟt merito aliquid cōquirere vel lucrari. Scd̄o ḟt dolere. flere. vt ibi Noli merere cœleſtia qn̄ merere. ¶ Mereo ꝯponitᷓ. vt demereo vel demereor ⁊ ḟt a merito eſſe. vt ibi Nōſus demeruit ſucula ſepeluit Promereo. i. valde mereo vt eximia tua in me bn̄ficia necdū ꝓmerui.

¶ Ad gradendum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Ingredior ſimul egredior contraria verba
Depoſcunt quartum ſignant ſimul intus ⁊ extra
Pregredior gradior ꝓficiſcor eo tibi ſignāt
Iſta ſoluta notes quartum retinēt velocoꝝ
Dic gradior rhomā dic ⁊ ꝓficiſcor ad vrbem

Gradior eris gaen. Inde greſſus.i.tranſitus. vel ſignū derelictū in via Vñ Per multos greſſus hō greſſus fit cito feſſus. Inde gradatim.i.paulatim vt nemo repente fit ſummus ſꝫ gradatim aſcendit. Ingredior eris fꝫ ire vl intrare. vt Jeſus ingreſſus domum pharizei diſcubuit. Inde ingreſſus.i.introitus. vt templi ingreſſu aque benedicte fit aſpſio. Egredior eris fꝫ exire. Geñ.ij. Fluuius egrediebatᷣ de loco voluptatis. Inde egreſſio. Pſal. A ſummo cœlo egreſſio ei⁹. Progredior eris fꝫ voertgaen. vt Que ē iſta que ꝓgreditᷣ tanq̄ꝫ aurora ꝯſurgēs. Inde ꝓgrediēs ¶ Proficiſcor eris fꝫ ambulare. vt ꝓficiſci volēs diluculo ſurrexi. Inde ꝓficiſcēs. vt Hō quidā peregre ꝓficiſcēs abijt in regionem longinquam Inde ꝓfectus id eſt vtilitas vt ibi. Cauſa ꝓfectus ſum ſepe longe ꝓfectus.

¶ Ad memorandum

Cōmemoror memoror reminiſcor ſiue recordor
Depoſcunt quartum vel ſextum ſiue ſecundū
Significant ꝯtra velut obliuiſcor eodem

Memoror aris fꝫ recordari. Ecci.vij. Fili memorare nouiſſima tua ⁊ in eternū non peccabis. Et ꝺr in dnñter memoror vel memoro memoras Cōmemoror aris.i.ſimul memoror. vt quis eſt quem tm̄ ꝯmemoras. ¶ Reminiſcor ceris fꝫ recordari. Vñ pſa.l Reminiſcere miſerationum tuarum dñe. ¶ Recordor aris fꝫ p̄terita ad cor reducere. vnde Lu.xvij. Recordare fili quia recœpiſti bona in vita tua. Obliuiſcor ceris fꝫ memoriam alicuius amittere. vnde Ecci.xxix. Gratiam fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris. Pſal. Ne obliuiſcaris pauperum tuoꝝ

¶ Ad preliandum.

Prelior aduerſor luctor colluctor habeto
Bellor agoniſor ſunt hec tibi v̾ba ſoluta
Bellat agoniſat potius tñ approbat vſus

¶ Prelior aris fꝫ bellare. vñ Apoca.xij. Michael ⁊ angeli ei⁹ ꝑliabātur cum dracone. Aduerſor aris fꝫ ꝯtrariari. vt ne aduerſeris mihi. alioquin relinquā te. Hec ſibi inuicem aduerſantᷣ ¶ Luctor aris fꝫ pugnare vel ludere. Alanus. Luctatᷣ cum nocte dies cū nube ſerenū. Colluctor aris idē ſimul ludere vel pugnare. Inde colluctatio. Ad phil̾.vi. Non eſt nobis colluctatio aduerſus carnem ⁊ ſanguinem. ¶ Bellor aris vel bello as fꝫ pugnare. vt ꝯfortamini ⁊ bellate p republica. Agoniſor aris vel agoniſo as are fꝫ certare in agone. Ecci.iiij. Pro iuſticia agoniſare

¶ Ad mechandum.

Scortor cū mechor meretricor adulteror addes
Lenonum verba ſunt hec ⁊ cuncta ſoluta

¶ Scortor aris ft meretricari. Jñ ſcortum id ē meretrix Vñ Geñ. xxxviij Homies loci illius dixerūt mihi nunq̄ ibi ſediſſe ſcortum ¶ Mechor arſ ft adulterari. vnde Mat. x. Vxor ſi dimiſerit virum ſuum ⁊ alij nupſerit mechaf. Jnde mechus id eſt adulter. ¶ Meretricor aris ft fornicari Jn de meretrix. Unde Luce. xv. Deuorauit ſubſtātiam ſuam cum meretri cibus viuendo luxurioſe. Adulteror aris vel adultero as ft mechari. Vñ Mat. xx. Non adulterabis Jnde adulter. Deutro. xxij Morietur adul ter cum adultera Leno lenonis. i. leccator

¶ Ad ſpaciandum

Ocior ⁊ ſpacior vagor addo meridiorq̄ʒ
Hęc tibi ſunt primę ſunt hęc tibi ꝟba ſoluta

¶ Ocior aris ft ocio vacare. ⁊ venit ab ocium. vñ Prouer. xxviij. Qui ſe ctaf ocium ſtultus eſt ⁊ replebitur egeſtate ¶ Spacior aris ft ambulare. cauſa recreatiōis. ⁊ venit a ſpacium. i. diſtātia Vñ Ecci. xlij. Suis ſpacijs tranſeūt vniuerſa ¶ Vagor aris ft ſpaciari. errare. diſcurrere. vt veſtra tes vagabanf incerti. Canti. p. Vagari incipiā poſt gregē ſodalium tuo rum ¶ Meridior aris ft ſpaciari poſt meridiem. vl' quieſcere in meridie Job. xxiiij. Jnter aceruos eoꝝ meridiati ſunt.

¶ Ad cadendum

Labor ⁊ illabor dilabor ſiue relabor
Simplex compoſitum labōr tenuere ſolutum
Jllabōr foueam ſi dicas p̄poſituram

¶ Labor eris ft cadere. Vñ Cato: Labitf exiguo qđ ꝑtum eſt tp̄e longo Et eſt dr̄a inter labor ꝟbum ⁊ labor nomē. vñ Me grauat ille labor ſub cui' pondere labor Jñ labes id ē macula. vñ Si poſt vina labes nō vini ſʒ tua labes ¶ Jllabor eris inuallen. vt heſterna lectio hacten' me fugiens menti mee iam illabitur. ¶ Dilabor eris diuerſimode ft cadere. vt rupta zona burſe impoſitum ęs dilabitur ¶ Relabor eris i veder vallen. vt iam ſanus effectus caue ne relabaris ¶ Delabor eris ft deficere. vt ioānes iti nerando feſſus humi delabitur. ¶ Prolabor eris vallen. vt da mihi quē dilexi ſine prolapſu Si fractus plabatur orbis impauidum ferient ruinę Elabor vyt den handen ontuallen. vt anguilla de facili elabitur de capiē tium manibus. Etiam ft euadere. vt alienis diſpendijs edoctus elabor pericula ¶ Pręterlabor voer by gaen. vt demeritis tuis exigentibus hoc vnum epularum p̄terlabitur.

¶ Ad medicandum

Dic medicor medeor ↄiunge medelo medelor
Vult medicor quartū ſʒ vult medeor tibi ternū
Ars tibi concedit non vſus cętera bina

¶ Medicor medicaris vel medico medicas ft medicinam dare. vt in ſe quentia Mundum ſuo cruore medicat id ē ſanat Male ſanus medicaf medici medicamine Medeor eris ft medicinam dare. ⁊ caret ſupino Vñ Alexander Nullum liquor medeorq̄ʒ. Greciſta. Actīn medico medeorq̄ʒ dtīn Exigit. ac medicor hunc caſum poſcit ⁊ illum. Medelo as vel mede

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

lor aris idem ẜt cum p̄dictis.ſed non ſunt multum in vſu

¶ Ad incipiendum

Ordior inicior ſimul his exordior adde
Principiare notant quartū ſimul hecq̃ʒ requirūt
Orditur mulier.orditus ꝑuenit inde
Orditur ſapiens.tunc exit ab ordior orſus
Principiū dabit iniciū dabit hoc holocauſtum

¶ Ordior iris hn̄s orditus ſum in p̄terito ẜt incipe loq̄.vt lectionem magiſter egregie orſus eſt. Exordior iris beghinnen.vt euāgelij inicium baſſe iniciaris. Scd̄o ẜt offeren.vt pullum ad beate v̄ginis marie honorem inicior.

¶ Ad querulandum

Conqueror atqʒ queror lamentor ſiue q̄relor
Eſſe ſoluta notes ⁊ ſignāt iſta q̄relam
Et qn̄qʒ petunt ternum.de te q̄ror iſtis

¶ Queror eris claghen.vt vetera ſero q̄rimur. Jn̄ q̄ſtus.i.q̄rimonia vel luctꝯ.vt vetus hec q̄rimonia eſt. Jn̄ q̄rulous.i.q̄rela plen°.vt is eſt q̄relo ſus hō. Conq̄ror claghen.vt de te mihi is ꝯ̄plurimū ꝯq̄rit. Querulor arꝫ idem ẜt.vt ſe vagabunde ꝑuiſus q̄rularis ¶ Lamentor aris ẜt flere.vt ibi. Mulieres ſedentes ad monumētum lamentabātur dn̄m.te larga requirebant lamenta.

¶ Ad negandum

Inficior prime dic defiteorqʒ ſecunde
Cū quarto ternū ſimul hec duo v̄ba requirunt

Inficior aris v̄ſaken.vt neutꝝ inficior vtrūq̄ʒ ꝯcedo Confiteor eris bely en Ouidius. Confiteor ſi q̄d ꝓdeſt delicta fateri. Diffiteor eris ẜt aliqua fateri ⁊ aliqua negare

¶ Ad naſcendum

Dic orior naſcor ⁊ q̄ componis ab illo
Ortū ſignare decet iſta ſoluta notare
Si dicas oreris orior bene fit tibi quarte

Orior eris ꝟ iris ẜt naſci.vt Regali ex ꝓgenie maria orta refulget. Quāuis olim orior fuit tercie ꝯiugatiōis.eſt tn̄ hodie ſepius quarte ꝯiugatōis Scd̄o orior ẜt ortum facere Pſal. A ſolis ortu vſq̄ʒ ad occaſum. ¶ Naſcor eris ẜt de vtero exire.vt naſcit̄ xp̄s ex maria v̄gine Jnde renaſcor.ꝑnaſcor enaſcor ⁊c̄.

¶ Ad amplexandum

Amplector ſimul amplexor ꝯplector habeto
Jſta petunt quartū velut eſt cōplector amicū

¶ Amplector eris ombeuanghen.vt petro venienti ioannes occurrit me diūq̄ʒ illum amplectit̄.eiꝰ quoq̄ʒ gratulat̄ aduētum. Cōplector idē. Amplexor aris eſt v̄bum frequentatiuū.vt tua beniuolētia me amplexaris.

¶ Ad verecundiam.

Dico verecundoꝛ vereor dic reuereorqʒ
Primū non tranſit ſʒ poſcunt cetera quartum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

¶ Vereor eris ontſien. Non venit ad ſiluā ꝗ cuncta rubeta veretur. Quis tm̄ terret ꝙ in terrendo veret. Reuereor eris ẽt honorare aliquē cū timore. vt doctorem reuerere tuū ſapia pͥma eſt. Verecūdor aris ſchamē La to. Verecundiam ſerua. ¶ Ad placitandum.

Cauſor cauſidicor placitor quoqꝫ cōplacitorqꝫ
Sunt actiua ſimul ⁊ deponentia verba
Dum ſunt actiua tūc dicas cauſo ioannem.
Sed cum deponunt da terno cauſor vt illi.

Cauſor aris ẽt cās agere. l' repͥhendere. calumniari. iculpare. ꝯqri. exigere vel in cām ducere. Ro. iij. Cauſati ſum⁹ iudeos ⁊ grecos oēs ſub pctō eſſe. Cauſidicor aris ẽt cās in iudicio dicere. voerſpreken. Vñ cauſidicus id ē iuriſta. vñ. Nulli cauſidico reor eſſe fidē neqꝫ dico. Hoſti ꝓ modico fit amicus ⁊ hoſtis amico. Placitor aris vel placito as pleytē. Dic placitor plus ꝙꝫ placito tñ extat vtrūqꝫ. Complacitor aris ẽt ſimul placitare.

¶ Ad fatendum

Dic fateor dic confiteor dic ꝓfiteorqꝫ
Iſta petunt quartum depoſcunt ⁊ ſibi ternum

Fateor eris ẽt manifeſtare. vt fateor mea facta coacte. Hunc fatuū fateor. Confiteor eris ẽt dicere ſcꝫ corde ⁊ ore. vt ꝯfiteor deo pctā mea. ꝯfiteor ſponte. Diffiteor ẽt negare. vt ſꝑ tibi famulari haud diffiteor. Profiteor eris profeſſꝭ doen. vt quiqꝫ ſuas religioſi regulas ꝓfitent. Secūdo ẽt belyen. vt ꝓfiteor deum omnium creatorē.

¶ Ad largiendum

Largior eſt quarte ſimul ⁊ impartior adde
Hec donare notāt ternum quartūqꝫ requirunt

Largior iris geuē of werden ghegeuē. vt egenis munuſcula largimur haud larga manu. Partior iris ẽt diuidere. vt Partiti ſunt veſtimenta mea. Impᵹtior iris geuen: vnde. Paupis in ſpecie cū chriſt⁹ venerit ad te Impᵹtire ſibi qđ dedit ipſe tibi ¶ Ad hortādum

Hortor ⁊ exhortor ſimul his adiungito ſolor
Iſta petunt quartum velut eſt exhortor amicum

Hortor aris ẽt ſuadere. ꝯfortare. inſtigare. vt tuo hortatu hoc agam alias non facturus. Vñ exhortor aris ẽt diligenter hortari. vt te vt amicum exhortor Iris indefeſſe opam dare. Adhortor. cohortor. i. ſimul hortari. Dehortor. i. diſſuadere. vt ꝑfidiam dehortor. Solor aris ẽt ſolacium prebere vel alloqui vnum ⁊ derelictū. Nam ꝗ ſolat ſoli ſe applicat dum loqꝫtur ⁊ ſolitudīes leuat ſuo alloquio. Horatius in epl'is Inſtruit exemplis inopem ſolat egenum. Conſolor aris troeſten. vt nō eſt qui cōſoletur eam Deſolor aris ẽt triſtari. Vñ deſolatus.

¶ Ad vituperandum

Conuicior dicas ⁊ contumelior addas
Vituperare notant ⁊ terno conſociātur

Cōnicior atis ſchande ſpreken. Vñ Mat. xv. Qui crucifixi erant cum

eo ꝯuicia dankt ei. Jn̄ ꝯuicium ſchande. vt is mea ꝯuicia rixando denuda
uit. ¶ Contumelioꝛ arꝫ. ſchenden. Jn̄ ꝯtumelia. Act. v. Digni habiti ſūt
ꝓ noīe ieſu ꝯtumeliam pati. Malefici ꝯtumelia affecti iuxta ſua demeri
ta merentur ¶ Ad ſuſtinendum

Dic patioꝛ dic compatioꝛ dic pepertioꝛqꝫ
Jſta pati ſignant q̃ quarto iungere debes

¶ Patioꝛ pateris liden. Vn̄. Eſt graue damna pati grauiꝰ ſua damna
tacere. Jn̄ patiēs ⁊ pacia. vt ibi. Clarioꝛē cūctis merito pacia ftꝰ. Cōpa-
tioꝛ terꝫ medelyden. vt ſunt q̃ vob̄ nō ꝯpatiant. Perpetioꝛ terꝫ. lyden. vt
heu q̄ntas hodie ꝑpeſſi ſumus ꝯfuſiones. ¶ Ad indignandū.

Auertoꝛ dic indignoꝛ dedignoꝛ habeto
Jſta petunt quartum ſꝫ ſunt q̄nqꝫ ſoluta

¶ Auertoꝛ eris. ft ſpnere. vn̄ Boetiꝰ. Eheu q̄ꝫ ſurda miſeros auertitur
aure. Js meā pauptatē auertitur. Etiam dꝛ auerto auertis afkeren vt a
fœminis oculos auertetis meā pauptatē auertit. hoc deꝰ auertat. ¶ Jn-
dignoꝛ aris. voniveerden. vn̄ Joan. vij. Mihi indignamini q̄ꝛ totum ho
minem ſanum feci. Dedignoꝛ idem ft. ¶ Ad videndum.

Miroꝛ conſpeculoꝛ cōtemploꝛ contuoꝛ adde
Jſta videre notant q̃ debes addere quarto

¶ Miroꝛ aris ft ꝓficere. laudare. vl' ꝓ miro hr̄e. vn̄. Miramurqꝫ magꝫ
quos munera mentis adornant. q̄ꝫ q̄ corporeis emicuere bonis ¶ Con-
ſpeculoꝛ aris. ft ꝓcul videre. vt prudentū eſt ventura ſpeculari. Cōtem-
ploꝛ aris ft videre. ꝑſpicere. rimari. ⁊ ꝓprie refert ad inuiſibilia. vt religio
ſoꝝ eſt calcatis curis oīb; ſui ꝯditoris faciē ubi intra perſepius ꝯtemplari.
¶ Contuoꝛ eris ft videre. vt iratus petrus ardentibus ꝯtuitur oculis.
Scd̄o defendere. vt perſepe ab inimicis ꝯtuitur nos deus.

¶ Ad amandum.

Emuloꝛ ⁊ zeloꝛ ⁊ quę componis ab illis
Jſta petunt quartū velut eſt te zeloꝛ amicum
Zeloꝛ deponens. zeloꝛ cōmune notabis

¶ Emuloꝛ aris ft diligere. vt. ij. Coꝝ. xi. Emuloꝛ vos dei emulatione.
Scd̄o ft inuidere. Ad Ro. xiij. Nō in ꝯtentione ⁊ emulatione. Tercio ē
ſeq̄ per inuidiā vel amorē. Pſal. Noli emulari in malignantib;. ¶ Zeloꝛ
zelaris ⁊ zelo zelas ft amare. inuidere. ſequi per amorem vel inuidiam. vt
Zelo zelatus ſum dn̄m. Pſal. Zelaui ſup iniq̄s pacē pctoꝝ vidēs. ¶ Ze
lotipus dꝛ inuidioſus vel ſuſpicioſus. ¶ Ad lnquendum

Foꝛ loquoꝛ atqꝫ ꝓfoꝛ ⁊ colloquoꝛ alloquoꝛ adde
Ternū cum quarto tibi depoſcunt ſimul iſta
Sꝫ tantum quartū depoſcunt alloquoꝛ affoꝛ

¶ Foꝛ faris ft loq̇. vn̄ Proſp. Nā fari recte miſeꝝ eſt viuere praue. Qui
multum fatur ſtultiſſimꝰ eſſe ꝓbatur. Jn̄ famen. i. loq̄la. vt ibi Ne leui ſaltem
maculare vitam famine poſſes. Profoꝛ aris ſcat ꝓnoſticare futura. vt is

ſp mala pfatur: Jn̄ pphera. Affor aris toe ſpreken. vt Gabrielem archan⸗
gelum credim⁹ diuinitus te eſſe affatum Jn̄ affabilis toeſprekelic. vt dn̄s
nr̄ affabilis ē ⁊ phuman⁹ Effor aris vytſpreken. vt is mentis ↄceptū ne
quit effari. Jn̄ effabilis vytſprekelick. Jneffabilis on vytſprekelic. vt ibi.
O ineffabilem vir. ¶ Prefor aris voerſpreken. vt haud intereſt iuuenū
prefari Jnde pfatio. i. ps miſſe. Loquor eris ſpreken. vt in dn̄oꝝ curijs ſūt
clientum greges cunctis ad grām loquētium. os ad os loqui. te ghē vvor
dich ſpreken. Loquor pt ↄponi cum omnibꝫ adiectiuis fere. vt multiloqr
ſtultiloquor ⁊c̄. Alloquor eris toe ſprekē. vt petrus phumane allocut⁹ eſt
me. Alloquor hunc affor dicas illi loquor ⁊ for. Eloquor vytſpreken vt q̄ꝫ
q̄ꝫ vt rhetor eloquaris non tn̄ euades Js ſumme eloquentię vir eſt. Collo
quor ſimul loq̄ Jn̄ colloquiū. Prologr vele callen. vt quid ↄducit ita ploq̄
Scd̄o ẜt alterius cām agere. vt is non hꝫ opus plocutore. Obloqr teghen
ſegghē. vt obloq̄tur q̄ velit. ſcd̄o detrahē. vt vulgare eſt obloq̄. Preloquor
voerſpreken. vt ploquia ſtulti nitūtur. Scd̄o ẜt coram iudice loqui. Sub⸗
loquor bedrieghen. vt blandiētium eſt ſubloqui. ſcd̄o ẜt goede vvordē ge⸗
uen. vt ſubloqre ſi famam cupis habere. Cirtūloquor vmkallen. vt opor
tet turpia circumloqui. Jnterloquor ẜt ſermonem interrumpere

¶ Ad rogandum

Depcor atqꝫ pcor duo deponentia verba

Hęc poſcunt quartū ſic dicas depcor illum

Precor aris bidden. vt Precamur ſcē dn̄e defen. ⁊c̄. Depcor aris ſeer bid⸗
den. vt depcor te humillime. Jn̄ depcatio een ghebet. vt ibi. Multū va⸗
let depcatio iuſti aſſidua. Scd̄o ẜt denegare. vn̄ Sepe pcor mortem mor⸗
tem quoqꝫ depcor idem. Jmpcor aris vloeken. vt nō bonoꝝ eſt primo pla
gas impcari

¶ Ad emendum

Dic pcior dic apprecior duo ſunt tibi v̄ba

Quę poſcunt quartū ſolidis pcior tribus agꝛ

Apprecio precio reperitur non niſi raro

¶ Precior aris vverdyerē. vt hunc codicem duobꝫ aureis pcior. Antiqui
dicebant pcio pcias. Apprecior aris vverderen. vt neq̄ꝫ te vilipendēs obo
lo nō appcior. Antiq̄ dicebāt appcio. vt ibi Acceperūt argēteos quos ap⸗
preciauerūt a filijs iſrl̄

¶ Ad ambulandum

Dic gradior dic aggredior dicas quoqꝫ graſſor

Jſta petunt quartū petrus aggredit̄ vrbem

¶ Gradior eris gaen. vt gradior rhpmā. Jn̄ greſſus. i. tranſitus. vn̄ Per
multos greſſus hō greſſus fit cito feſſus. Gradior ↄponit̄ cum ppōnibꝫ vt
aggredior. congredior. egredior. ingredior. pgredior. regredior. pgredior
tranſgredior ⁊c̄. ¶ Graſſor aris frequētatiuū eſt a gradior. Etiam ẜt ma
le agere. vt aliquem inuadere Jn̄ graſſor. i. maleficus

Molior ⁊ demolior hoc v̄bum ſibi iunge

Jnfinitiuo vel ſaltem iungito quarto

¶ Molior iris ẜt machinari. parare. fabricare. excogitare. diſponere cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

difficultate. vel ingenio aliquid facere. vt plerięꝫ fraudes moliunť. De
molior ſt corrodere. vt ibi. Theſauriſate vobis theſaurũ in cœlo. vbi nec
erugo neqꝫ tinea demoliť. Scđo ſt difficulter ⁊ ingenioſe agere. vt artis
opus demolior. Amolior iris ſt remouere. auertere. vñ Lucanus. Heu
quãtum fortuna humeris iam pondere feſſis amoliť onus

¶ Ad morandum

Cõmoror atqꝫ moror dic demoror immoror adde
Iſta moram ſignant ſunt hęc quoqꝫ verba ſoluta

Moror aris ſt impedire vel ĩpediri. vt moror te. moror a te. ⁊ ſic eſt verbũ
cõe. ſꝫ qñ eſt ꝟbũ deponẽtale tunc ſt habitare. Ouidius Errat ⁊ in nulla
parte morať amor. Jñ mora. i. tarditas. vt ibi De mos moroſum mora
me facit eſſe moroſum. Moror ꝯponiť vt demoror. immoror. ꝯmoror Et
ſunt fere eiuſdẽ ſignificatiõis. vt ibi Meliꝰ eſt ꝯmorari draconibꝫ ꝗꝫ mu-
lieri neqꝫ.

¶ Ad hoſpitandum

Dic caſtrametor campis ſimul hoſpitor addis
Hęc duo ſunt primę ꝗ ſunt ſimul ambo ſoluta

¶ Caſtrametor aris ſt diuidere. ponere vel mutare caſtra. vt caſtrame-
tati ſunt filij iſrł. Lucanꝰ Audax heſperios veniam metaŕ in agros. Ca
ſtrametor hic ſt hoſpitari. qꝛ ꝗ caſtra metaŕ facit ſibi hoſpiciũ. Caſtrame
tor etiã ſt boliverckẽ. vt ciuiũ eſt caſtrametari aduerſus inimicoꝝ iſidias.
Hoſpitor aris ſt herberghẽ. ⁊ ſt recipere vel recipi hoſpicio. vt hoſpitor te-
cum. i. in tuo manco hoſpicio

¶ Ad regratiandũ.

Gratior ⁊ grator ſimul atqꝫ regratior adde
Hęc tria ſunt primę ꝗ debes addere terno

Gratior aris dancken of ꝟblyden Jñ gratulor ⁊ ꝯgratulor. vt ꝯgratula
mini mihi amici mei ⁊c. Grator aris ſt idem cum ꝓdictis. ſꝫ nõ eſt multũ
in vſu. Regratior aris ſt grates reddere. i. veder dancken. vt regratior ti
bi ꝗꝫplurimũ ꝓpter impenſa tua in me beneficia

¶ Ad expectandum

Opperior dicaſqꝫ moror cui ꝓſtolor addas
Iſta petunt quartũ velut eſt ego ꝓſtolor illum

Opperior iris ſt expectare. vñ Horatius Nec tardum opperior nec ꝓcedẽ
tibꝫ iuſto. Jñ opperiẽs. i. expectãs. Prudentius. Opperiẽs ꝓprijs moritu-
ram viribus iram. Operior etiam eſt ꝟbum paſſiuũ a ꝟbo operio operis
Vñ Ouidiꝰ. Stantibꝫ extat aquis operiŕ a bequore moto. Et ibi. Op-
perior ſpectat operit me veſtis amęna. Moror aris ſt habitare. ⁊ ſic eſt de
ponẽtale. vt morat ꝰſum dauẽtrię ꝗꝫplurimis annis vel ãnos. ſꝫ qñ eſt ge-
neris ꝯis tunc ſt impedire vel ĩpediri ¶ Preſtolor aris verbeydẽ. vt ꝓſto-
lor tuum tribus horis aduentum

¶ Ad diuidendum

Partior eſt quartę cui ſortior addere debes
Quadripartior his ſimul atqꝫ bipartior adde
Adde tripartior ⁊ cõpartior omnibꝰ iſtis

¶ Partior partiris deylen. vt ibi. Partiti ſunt veſtimẽta mea ſibi. Bip-

tior biptiris ſt in duas ptes diuidere Donat⁹. Qualitas noīm in quo eſt Biptita eſt Tripartior iris ſt ī tres ptes diuidere. vt theologice virtutes triptiunt in fidem ſpem ⁊ charitatem Quadriptior iris ſt in quattuor ptes diuidere. vt ꝟtutes cardinales q̄dripartiunt. in iuſticiā. prudētiam. tēperātiam ⁊ beniuolētiam Sortior iris i verpen: vt ibi Sortiamur cui⁹ ſit

Ad moriendum

Dic morior dic ꝯmorior defungor habeto
Iſta mori ſignant ⁊ ſunt tibi verba ſoluta
Et morior quartę reperitur non niſi raro

Morior eris vł iris ſteruen Vñ Eſt in amore mori veneris ſe ſubdere mori Cōmorior me de ſteruen. vt cōmoriunt iuſti ⁊ iniuſti ſorte tñ inequali Defungor geris ſteruen Jñ defunct⁹ id eſt mortuus. vt p defunctoꝝ requie perſepius orandū eſt.

Ad verſificandū

Verſificor dic metrificor q̄ ſunt tibi primę
Hęc verſus faciūt hęc ſunt tibi verba ſoluta

Verſificor aris ſt ꝟſus facere Vñ Latinū fari bñ ſcribere verſificari. Hęc tria null⁹ habet niſi creber ꝯferat vſus Metrificor aris ſt idem.

Ad menſurandum

Metior ac metor pariterqꝫ remetior adde
Menſurare notant quę quarto iungere debes

Metior iris meten Horatius in epl̃is Metiri ſe quenqꝫ ſuo modulo ac pede veꝝ eſt id ē ꝯueniēs eſt Remetior teris i veð meten. vt ibi Eadē menſura qua menſi fueritis remetiet vobis Dimetior iris ſt diuerſimode metiri Pſal. Letabor ⁊ ptibor ſicimā ⁊ ꝯuallem tabernaculoꝝ dimetiar Metor metaris id ē metā ponere Scđo ſt menſurare Jñ meta id eſt via. vt ibi Cum tua rura metis vicinis pcito metis

Ad miſerandum

Dic miſeror dic ꝓpicior ſimul ⁊ miſeretur
Da miſeror quarto ꝓpicior addito terno
Sed gtiñ ſiue datiuū vult miſereri

Miſeror aris ontfermen. ⁊ eſt opis. vt miſeror pauꝑem. i. ſignū ⁊ opus mię ſibi exhibeo Miſereor eris ontfermen. ⁊ eſt cordis. vt miſerē mei vel mihi dñe Propicior aris gueðtierē ſyn De⁹ ꝓpici⁹ eſto mihi pctōri Jñ ꝓpiciatio Pſal. Quia apud te ꝓpiciatio eſt.

Ad ꝯuertendum.

Cōuertor dicas. ꝯuerſor inſuper addas
Sunt actiua ſimul ⁊ deponentia verba
Cum ſunt actiua tunc quarto ꝯſociātur
Sed cum deponunt tunc ipſa ſoluta notentur

Conuertor aris. bekeren. vt conuertimini ad me ⁊ ſalui eritis. Pſal. Cōuertere domine captiuitatē nr̃am. Cōuerto cōuertis. bekeren. Conuerte nos deus ſalutaris noſter. Joannes ſtatuit ſe prorſus cōuertere. Scđo ſt omkeren. vt ꝓpoſitio ꝯuertit. Tercio ſt beleggheen. vt hanc pecuniam meum in vſum ꝯuertā. Verſor aris verkeren. vt petrus negociādo bñ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

gis ꝯſat. Scḋo ſt eſſe. vt io. verſatꝛ dauētriḙ. Uirtꝰ circa difficilia verſatur Cōtrouerſoꝛ aris tviſten Jn̄ cōtrouerſia. Tergiuerſoꝛ aris vleen. vt ve ſtrates tergiuei ſati ſnnt. ſcḋo ſt bewimpelen. vt hoc nulla tergiuerſatione poteſt celari. i. coloꝛoꝛari Ad reuertēdum

Dicas regredioꝛ retrogredioꝛqꝫ reuertoꝛ
Jſta ſoluta notes quartū poſcuntqꝫ locoꝛ
Regredioꝛ rhomā dicaſqꝫ reuertoꝛ ad vrbem

Regredioꝛ eris weḋ gaen. vt dauentriā regredioꝛ Jn̄ regreſſus een weḋ ganc. vt ibi. Regreſſus eius ad p̄ꝛēm Retrogredioꝛ achter wert gaen vt in via dei non ꝑgredi retrogredi eſt. Cancer retrogreditꝛ ꝛ plerīqꝫ ſcholares. Reuertoꝛ eris weḋ keren. vt ibi Reuertere reuertere ſunamitis.

Ad prandendum

Dic epuloꝛ veſcoꝛ ꝛ q̄ componis ab illis
Hec prandere notāt epuloꝛ dic eſſe ſolutum
Ueſcoꝛ vult ſextū priſcū negat atqꝫ ſupinū

Epuloꝛ aris eten. Epulemur in azimis ſinceritatis. Ueſcoꝛ eris eten. Geñ. iij. Jn ſudoꝛe vultꝰ tui veſceris pane tuo. ſcḋo ſt gebrukē Treno. iiij Qui veſcebantꝛ vuluptatibꝰ interierūt Ad arguendū

Dic argumētoꝛ ſimul ꝛ altercoꝛ habeto
Argumenta notant q̄ dicas eſſe ſoluta.

Argumētoꝛ aris ſt argumēta facere vel ꝓponere. Jn̄ argumētatio. i. diſputatio. Altercoꝛ aris ſt ꝟbis cōtēdere vel diſputare. vt acerbiſſime altercantꝛ ſophiſtḙ. Plus palpaniſta valet altercante ſophiſta Jnde altercatio id eſt lis Ad moderandum

Dic moderoꝛ dic cōmoderoꝛ q̄ ſunt duo primḙ
Atqꝫ modos ſignant q̄ debes iungere quarto
Actiuū modero reperitur nō niſi raro

Moderoꝛ aris matighen. Prouer. xvij. Qui moderatꝛ ſermones ſuos doctus ꝛ prudens eſt. Uinū moderate ſumptum acuit ingeniū. Jn̄ moderamen. Unde Sitqꝫ modus pœnḙ iuxta moderamina culpḙ. Cōmoderoꝛ aris idem ſt Ad cantandum.

Eſt moduloꝛ canto dic primḙ dicqꝫ ſolutū
Cōmoduloꝛ ſimul ammoduloꝛ ꝯponis ab illo

Moduloꝛ aris ſt melodias facere. vt ibi. Laudes ſaluatoꝛi voce modulemur ſupplici. Modulo as ſt idem Commoduloꝛ ꝛ ammoduloꝛ ſt cum alio modulari Ad iraſcendum

Jraſcoꝛ ternḙ tibi ſit verbūqꝫ ſolutum
Cuius ꝯpoſitū raro reperimꝰ in vſu

Jraſcoꝛ eris ſt ad iram ꝓuocari. Pſal. Jraſcimī ꝛ nolite peccare. Flectitꝛ iratꝰ voce rogāte deꝰ Pſal. Pctōꝛ videbit ꝛ iraſcetꝛ Ad furandū.

Eſt operoꝛ primḙ qḋ debes iungere quarto
Et ſua compoſita duo q̄ ſunt articulata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Actiuū cuius opero raro dabit vſus
¶ Operor aris arbeyden Lu. xiij. Sex dies ſunt in q̄bꝰ licet opari Coo-
peror aris mede arbeyden. Ro. viij. Diligētibꝰ deū oīa coopant in bonū.
Diuina cooperāte gratia faciam que hortaris
¶ Ad furandum.

Furor furaris hoc verbum ſit tibi prime
Compoſitūqꝫ negat qđ debes iungere quarto
¶ Furor aris ſtelen. vt ibi. Furati ſunt nobis dormiētibꝰ. Furari nocte ſo-
litus fur dr eſſe. Confuror mede ſtelen ¶ Ad teſtificandū.
Teſtificor teſtor ⁊ que componis ab illis
Verba petūt quartū velut eſt dic teſtor alumnū
¶ Teſtor aris tughen. Lu. xvi. Vt teſtet illis ne ⁊ ipſi veniāt in hūc locū
tormentoꝝ. Scđo ſt aliquē in teſtem ſumere. vt teſtor vos Tercio ſt teſta
mentū facere. vt nondū teſtatꝰ ſum inter oīa vite pñtis diſcrimina. Teſti
ficor tughē. vñ prima Jo. v. Spūs eſt q̄ teſtificat qm̄ xp̄s eſt veritas
¶ Ad maledicendum

Dicas deteſtor dic execror ⁊ maledico
Iſta petunt quartū velut eſt deteſtor iniquū
¶ Deteſtor aris ſt maledicere. vñ Mat. xxij Cœpit deteſtari ⁊ iurare. ſe
cūdo ē ſpernē. vñ Prouer. Deteſtant ſtulti eos q̄ fugiunt mala Croteſtor
tughen. Jo. xiiij. Proteſtatꝰ eſt dicēs. qꝛ vnus ex vobis me tradet Prote
ſtor etiam ſt beſcheyden. vt puia ꝑteſtatio adimit litem. voer beſcheyt en
maect nae gheen kijf. Atteſtor tughē. Vñ Gen. xliiij. Sub atteſtatione
iuramēti. Conteſtor te tughe nemen Pſal. Audi ppl'us meus ⁊ cōteſta-
bor te Obteſtor tughē. vñ Hie. xlij. Obteſtatꝰ ſum hodie ¶ Execror aris
ſt maledicere. excōicare. extra ſacꝝ facere Pſal. Tota die v̄ba mea execra
bant. Execro as ſt idem. Maledico v̄maledyen. vt Leuitici. x. Qui ma
ledixerit pr̄i vel mr̄i morte moriat. Maledico regit dtīn vel accūn. vt is
maledixit me. he v̄maledide my. ſꝫ maledicit mihi. he ſpreket im quellic.
¶ Ad promittendum.

Polliceor quoqꝫ pollicitor ꝓmittere ſignāt
Quartū cum terno dabis iſtis polliceor rem
Polliceor ceris ſt ꝓmittere. vñ Heſter. iij. Argētum qđ polliceris tuū ſit.
Vñ pollicitus. Gen. xxvij. Poſſideas terrā quā pollicitꝰ eſt auo tuo Ouidi
us. Pollicitis diues qnilibet eſſe pt. i. ꝓmiſſionibꝰ. Galterꝰ Allice pollicitꝭ
promiſſaqꝫ reſolu as Item pollicemur ſponte. promitimꝰ rogati Pollici
tor aris ſt frequēter ꝓmittere. vt haud cōples quod pollicitaris
¶ Ad excitandum.

Expergiſcor ⁊ experior velut excito ſignant
Iſta petūt quartū velut expergiſcitur illud
Expgiſcor ceris ontivaken. Eſa. xxvi. Expergiſcimini ⁊ laudate Expe
rior iris ſcat pbare vel pbari. cognoſcere vel cognoſci. tentare vel tentari.
Ecci. viij. Qui cuſtodit pceptum non experiet quicqꝫ mali Inde exptus
ondersocht. vñ Ecci. xliiij. Vir in multis expertus cogitabit multa. Ex-

cito as iwecken. Pſal. Excita dñe potentiam tuam ⁊ veni. Scdo ſit ſive ken. Act. xiij. Excitauerũt perſequutionem in paulo.

Ad nihilandum.

Eſt fruſtror prime ſimul ⁊ ſua cõpoſitiua
Annihilare notãt q̄ debes addere quarto

Fruſtror aris ſit annihilare. fallere. decipe. Pſal. Iurauit dñs dauid veritatem ⁊ nõ fruſtrabit eum. Boeti' de phia. Reſpicientiũ hoim fruſtrabat intuitũ. Perfruſtror idem ſit. Confruſtror aris idem ſit

Ad vindicandum

Vlciſcor terne p quod vindicta notatur
Addit ⁊ quarto deus vt vlciſcit iram

Vlciſcor ceris iwreken. vt phibuiſti me ne vlciſcar me hodie manu mea. Iob. Vltor iniquitatis eſt gladi' Iñ vltio. vt ibi. Ad facinus duplex nõ ſufficit vltio ſimplex Inde vltor Pſal. Vt deſtruas inimicũ ⁊ vltorẽ.

Ad inſidiandum.

Inſidior prime cum terno iungito caſu
Impedire notat mihi dic petrus inſidiatur.

Inſidior aris laghe leggen. Aſtu ſubtili lupus inſidiat ouili. Pſal. Inſidiatur q̄ſi leo in ſpelunca ſua. Iñ inſidiator. Lu. xi. Miſerũt inſidiatores qui ſe iuſtos ſimularent. Iñ inſidie. vt ibi. Facte ſunt inſidie a iudeis nauigaturo in ſyriam

Ad declinãdum

Degredior dic declinor dic degrador addis
Declinare notant ſunt hec tibi v̄ba ſoluta
De grado declino potius tñ approbat vſus

Dedignor aris vel dedignoas are ſit aliquem de gradu dignitatis deponere. vt cleric' malefic' ſolet dedignari. Degredior eris acht iwart ghaen vt diſcedẽdo degredit. Declinor aris vel declino as boeghẽ. Pſal. Declina a malo ⁊ fac bonũ.

Ad prandendum

Eſt ianctor prime ſimul ⁊ ſua cõpoſitiua
Nõ prandere notat ſummo de mane ſolutũ
Et cum p̄dictis verbum ianctaculor aſſit

Ianctor aris ſit ſummo mane comedere. vt obſtante p̄cœpto ieiunij hodie non ianctemur. vel iancto ianctas ponitur p eodem' vñ Ianctor deponẽs iancto neutr ſub eodem Ieſu ſunt paria ſunt hinc ianctacula dicta Ianctamur mane cœnamus veſpere facto.

Ad ſpoliandum

Predor depredor ⁊ cetera compoſitiua
Deſpoliare notãt ⁊ quarto iungere debes

Predor aris berouen. Iñ preda een roef. vt ibi Diuiſa ſunt illius ſpolia capta preda ſua. Dep̄dor aris berouen Trenorum. iij. Oculus me' dep̄datus eſt animam meam

Ad flendum.

Eſt lachrymor prime ſimul ⁊ ſua compoſitiua
Non lachrymor tranſit nec q̄ componis nb illo

Lachrymor aris beſchryē. Jo.xi. Lachrymat⁹ eſt ieſus· Apoca.vij. Abſterget de⁹ oēm lachrymā ⁊c. Collachrymari.ſil' lachrymari. vt q̇d hoīs ſis neſcio q̇ mihi lachrymāti tā facile collachrymaris. Illachrymor ſt̄ int⁹ triſtari. Boeti⁹ Moeſtus illachrymat ¶ Ad ſpernendū.

Abominor cedat quod non cōmittere debes
Et tibi ſit prime quarto quoqz iungere debes

Abominor aris ſt̄ execrari. Pſal. Uirꝝ ſanguinū ⁊ doloſum abominabit dñs. Jn̄ abominatio Pſal. Poſuerūt me abominationes ſibi.

¶ Ad ſermocinandum

Omelior dicas tu ſermocinor ſuperaddes
Sermocinare notant ⁊ ſunt hec v̄ba ſoluta

Sermocinor aris ſt̄ p̄dicare. vt egregie ſermocinat⁹ eſt pleban⁹. Omelior aris ſt̄ omeliam p̄dicare ¶ Ad oſculandum

Oſculor eſt prime quartū vult oſculor illum

Oſculor aris ſt̄ oſculū dare. Cāti.p̄. Oſculet me oſculo oris ſui Jn̄ oſculū Lu.xxij. Oſculo filium hoīs tradis. ¶ Ad ſupbiendū

Emulor ac inflor ampullor ſunt tibi prime
Iſta ſuperbire ſignant ſunt atqz ſoluta

Emulor aris ſt̄ diligere. vt.ij. Coꝝ.xi. Emulor vos dei emulatiōe. ſc̄do ſt̄ inuidere. Ro.xiij. Non in ꝯtentione ⁊ emulatione Jn̄ emulus.i.aduerſarius. vt emuli mei diu latuit nequicia nūc mihi innotuit. Inflor aris ſt̄ ſupbire. vt aſpnat qui inflat. Ampullor aris ſt̄ tumere ⁊ ſupbis v̄bis inflari. Jn̄ ampulla.i.ſupbia. vn̄ Quid ꝓdeſt bulla q̇d prodeſt ampla cuculla Mentis in ampulla cum ſit deuotio nulla. Horati⁹ Proijcit ampullas ⁊ ſeſquipedalia v̄ba. he ſpreket coſtelike grote woerdē daer ſtuck vā eenē voet lanck is ¶ Ad pacificandum

Intranſitiuū vult pacta notare paciſcor
Et ſua compoſita q̄ ſemp commodat vſus

Paciſcor eris ſt̄ in pactū accipe ſicut pango. Gen̄.ix. Recordabor foederis mei quod pepigi vobiſcum. ſc̄do ſt̄ pmittere. Lu.xxij. Pacti ſunt illi pecuniam dare. Tercio ſt̄ amiciciam firmare. Uñ.ij.parali.xxiij. Pepigit ioiada foed⁹ inter ſe ⁊ regē Quarto ſt̄ ouerdrach maken. Job.xxxi. Pepigi foed⁹ cum oculis meis vt nō cogitarē de v̄gine. Compaciſcor mede vrede makē of mede ouerdraghē. vt datis dexteris ꝯpaciſcebant. Repaciſcor ſt̄ iterꝝ ꝯpactum inire ¶ Ad trāſgrediendū

Trāſgredior trāſire notat quartūqz requirit

Trāſgredior eris ouergaen. vt ponte ſolā tranſgredimur. ſc̄do ſt̄ ouertreden. vt q̇ potuit tranſgredi ⁊ nō eſt trāſgreſſus Jn̄ trāſgreſſor een ouertreder. vt Miſerās p̄cepti trāſgreſſorē. ¶ Ad experiendū

Experior ſimul exptor ꝯiungito quarto
Uſus dat primū. dabit ars ſz ſola ſc̄dm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

¶ Experior iris. vnderſoecken. vt expire idoneum ſi miniſtrū acceperis.
Ecci. viij. Qui cuſtodit p̄ceptum non expietur quicq̄ꝫ mali. Jn̄ expertus
ondersocht. Ecci. xxiiij. Vir in multis exp̄tus cogitabit multa. Jn̄ experi
entia. vt ibi. Experientia eſt rex magiſtra. Exp̄ientia facit artem. in ex-
perientia vero caſum. Exp̄tor aris ſt freq̄nter res expiri.
¶ Ad venandnm.

Aucupor ⁊ venor duo ſunt venantia verba
Venor equos pecudes ego callid⁹ aucupor auceps
Vult venor quartū dic aucupor eſſe ſolutum

¶ Aucupor aris ſt aues cape. Ouidius in ep̄lis. Aucupor infoelix incer
te murmure fame. Jn̄ aucupiū. i. captura auiū. Venor aris i a gen. Ma-
chab. vij. Vir frēm ſuū venatur ad mortē. Jn̄ venator Eccl. vij. Jnueni
amariorē morte mulierē q̄ laq̄us venatorꝝ ē. Jn̄ venatio. Gen̄. xxij. Aufer
mihi de venatōe tua vt comedā. Scd̄o venor ponit̄ p̄ inueſtigare. vt ibi.
Nūcq̄ꝫ venatu aliq̄d attuleris fac mihi inde pulmentū. ¶ Ad iniuriādū

Hec iniuria ſit iniurior inde creatur
Terno vult addi velut hic iniurior illi

¶ Jniurior aris ſt iniuriā facere. vt hac in re iniuriaris mihi. Jn̄ iniuria.
vt ibi. Amice non facio tibi iniuriam ¶ Ad minandū

Cōminor atq̄ꝫ minor duo deponētia verba
Que poſcunt ternū quartum q̄n̄q̄ꝫ requirunt

¶ Minor aris drui ven. vt is mihi mortē minat̄. Jn̄ minę minarꝫ druivir
ge. Act. ix. Saulus adhuc ſpirans minarꝫ. Cōminor aris. i. ſimul mina
ri. vt hoīes feri de facili necem ꝯminātur. ¶ Ad piſcandū

Piſcor piſcaris eſt primę ſitq̄ꝫ ſolutum

¶ Piſcor aris. viſſchen. Joā. xxi. Vado piſcari. Jn̄ piſcator. een viſſcher.
Mat. iiij. Faciam vos fieri piſcatores hoīm. Expiſcor aris. vt viſſchen.
vt expiſcari mare nequit. ¶ Ad dignandum

Dignor condignor tibi primę ſunt duo v̄ba
Que poſcunt ſextum ſunt ⁊ q̄n̄q̄ꝫ ſoluta
Jnfinitiuis poteris coniungere ſepe

¶ Dignor aris geweerdigen. Dig̃re me laudare te v̄go ſacrata. Jn̄ di-
gnus. Luc. x. Dign⁹ ē opari⁹ mercede ſua. Maria ē oī laude digniſſiā.
Dedignor voni veerdigē. vt cur tua me ſocietate dedig̃ris ¶ Ad dn̄andū

Dic dominor dic predominor ⁊ principor adde
Hec tibi ſunt primę dic principor eſſe ſolutum
Sed dn̄or ternum caſum vult ſepe ſecundū

¶ Dn̄or aris heerlicheyt hebben. Pſal. Dn̄are in medio inimicorꝫ tuorū.
Lu. xxij. Reges gētiū dn̄ant̄ eorꝫ. Predn̄or ſt idē Principor idem ſcat.
Mat. x. Qui videtur principari gentib⁹ dn̄ant̄ eis. ¶ Ad populandū

Dic populor dic depulor contraria verba
Que poſcunt quartū pariter duo ſunt tibi primę

¶ Populor aris ꝑ ſtroyen. vt dndū leodienſes miſerrime populati ſunt. De
populor aris ꝑt valde deſtruere. vt tam vrbes ꝙ̄ viculos depopulati ſunt.

¶ Ad cōuentandum

Cōuentor prime cōuentum ꝑ̄let honoris
Sz nunꝙ̄ tranſit cōuentor dico magiſtrum

Conuentor aris ꝑt cōuentum facere vel celebrare. Inde cōuentus Pſal.
Proteriſti me deus a cōuentu malignantium ¶ Ad dubitandū

Contor hz primam pariter dubitare notabit
Et ſua compoſita que cuncta ſoluta notabis

Contor aris ꝑt dubitare. ꝑq̄rē. ſcrutari. vñ Conto ⁊ ꝯq̄ro, cōtor dubitor ꝙ̄
motorqꝫ Percontor ondſoeken. Theren. Nō tua nō intereſt deſine ꝑcon-
tari. Sed ꝑcunctor aris ꝑt ꝟ̄vi vachten. vt hic tota die incaſſum percuncta-
bor. ſcḋo ꝑt habitare. vt ꝑcunctor dauētrie. Iñ ꝑcunctatio. i. mora.

¶ Ad ꝑuaricandum

Preuaricor prime tibi deuaſtare notabit
Conſtruitur ſexto mediante prepoſitura
Preuaricor prime raro reperitur in vſu

Preuaricor aris vel as ouertredē. Macha. vij. Parati ſum᷒ magis mo-
ri ꝙ̄ paratas dei leges ꝑuaricari. Iñ ꝑuaricatio. Vñ Eze. xviij. Proijci-
te a vobis ꝑuaricationes veſtras Inde ꝑuaricator. Eſa. xlvi. Redite ꝑua
ricationes ad cor ¶ Ad calumniandum

Eſt tranſitiuū primeqꝫ calumnior extat
Et poſcit quartū dic ergo calumnior illum

Calumnior aris vel as ꝑt reꝑhendere falſo accuſare. ꝯſumē. terrere. cau-
ſari. fruſtrari. ludificare Vñ pſal. Nō calumnient me ſuꝑbi. Iñ calumni
ans. Pſal. Non tradas me calumniantib᷒ me. Iñ calumnia Pſal. Redi
me me a calumniantib᷒ me ¶ Ad interꝑ̄tandum.

Interꝑ̄tat̄ deponens eſſe ꝑbatur
Et quartū q̄rit velut eſt interꝑ̄tor illum

Interꝑ̄tor aris ꝑt exponere vnā linguā in aliam. vñ Neemie. viij. Con-
gregati ſunt ad eſdram ſcribā vt interꝑ̄taret̄ eis ꝟ̄ba legis. Mat. primo
Nomen ei᷒ emanuel qḋ interꝑ̄tat̄ nobiſcū deus. Iñ interꝑ̄tatio. Iudi. vij.
Audiuit gedeon ſomniū ⁊ interꝑ̄tationem ei᷒.

¶ Ad fabulandum.

Fabulor ⁊ uentor ⁊ que componis ab illo
Eſſe ſoluta notes ſimul oīa ſunt tibi prime

Fabulor aris ꝑt fabulas dicē vel flā. vt ꝙ̄ plurimū fabulat̄ poeſis. Fabu-
lor venit a fabula. Pſal. Narrauerūt mihi iniqui fabulatiōes ſz nō vt lex
tua. Ventor aris ꝑt ventū ꝑ os emittē ¶ Ad ꝯuocandū

Concionor prime ꝯfirmes eſſe ſolutum
Cōuocare notat dic hi bene cōcionātur

¶ Concionor aris ꝑt ꝯcentū facere vel ꝑp̄lm alloq̄ Act. xij Concionabat̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

ad eos ppl's. Jn concio. vñ Hieremie. v. Cōgregaui aduerſus eos cōtionē magnam ¶ Ad rationandum

Dicas rationor qđ verbum ſit rationis
Hoc tibi ſit primę pariter dic eſſe ſolutum

¶ Rationor aris ſꝫ rationabiliter loqui. vt diſcretoꝝ eſt rōnari. irrationari vero degeneꝝ eſt ¶ Ad haſtiludēdum

Dic haſtiludior dicas pariterqꝫ quiritor
Hęc duo ſunt primę ſunt hęc ſimul ambo ſoluta

Haſtiludior aris ſꝫ cū haſta ludere. vt nō ſcholariū ſed quiritū eſt haſtiludiari Jn haſtiludiū. vt in carniſpriuio haſtiludia frequentantur. Quiritor aris ſꝫ idem ¶ Ad ſeruiendum

Anhelor ancillor ſeruoꝝ ſunt duo verba
Quę duo ſunt primę ⁊ terno cōſociabis

¶ Anhelor aris ſꝫ ſeruire. vt futuro verna paꝝ valitur⁹ erit maiorib⁹ pauper anhelari abhorrēs. Sꝫ anhelo as ſꝫ feſtinare vt libros inuiſere haud paꝝ anhelo. Ancillor aris vel ancillo as ſꝫ ſeruire. vt permaxime erit vicio malle ociari qꝫ ancillari ¶ Ad geniculandum

Regi cœloꝝ geniculor omnipotenti
Hoc vbum primę tibi ſit ternūqꝫ requirit

Geniculor aris ſꝫ genua flectere. vt laudum cupidi ſibi volūt geniculari Cliētū is hero gratior. q̄ crebri⁹ geniculari edoct⁹ ē ¶ Ad piclitādū.

Dico periclitor atqꝫ periculor iſta periclū
Significāt. primę ſunt ambo vba ſoluta

Periclitor aris ſꝫ periculū incurrere vel diſcrimē. vt ad ptus difficultatez fœmię piclitanꝫ Apl's: Periclitamur oī hora. piculū. i. expimentū Therē. in eunucho. Fac periculū in lrīs. fac in paleſtra. Pſal. Pericula inferni inuenerūt me. Periculor aris idē ſꝫ. ¶ Ad cachinādum

Jntranſitiuū ſignat ridere cachinnor
Sꝫ tamen antiqui neutꝝ fecere cachinno

Cachinnor aris vel cachinno as ſꝫ ridere cū deriſiōe ouen. vt nō eſt ſapientis de facili cachinnari ſꝫ inſontis Jn cachinnus. i. riſus immoderat⁹. vt ſit riſus tuus abſqꝫ cachinno ¶ Ad pficiendū

Grammaticor de grāmatica cenſetur oriri
Rhetoricor de rhetorica vult ſumere formā
Deponēs primū reliquū dat quinqꝫ ſorores
Omnia ſunt primę pariter dic eſſe ſoluta

¶ Grāmaticor aris vel grāmatizo zas ſꝫ grāmatice loq̄ vel grāmaticam tractare vel ſtudē. vt abſqꝫ paris grāmaticaꝫ Rhetoricor aris ſꝫ lepide loqui. vt pmaxime eloquētię vir rhetoricaꝫ ¶ Ad philoſophādū.

Philoſophor primę quod format phia
Jntranſitiuū cenſebis hoc fore vbum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Philoſophor

¶ Philoſophor aris fit phiam tractare. ſtudere. vel docere. ⁊ venit a phia Eſt aũt ſumma phia meditatio mortis cõtinua. Jñ phs. i. amator ſapie.

Dico poetor dic ſophiſmor ſunt duo prime

Adde ſophiſtor ⁊ his dicas ſic eſſe ſoluta

poetor

¶ Poetor aris fit fingere carmina inſtar poetę. vt quãq̃ poetant nõnulli at: tamen his p raro arridet ipſa poeſis. Greciſta. Arte poetria fungor dum fingo poema. Ipſe poeta vocer ſit fictio dicta poetis. ¶ Sophiſmor aris vel ſophiſtico cas fit decipere v̄boꝝ inuolutionibꝫ. Et dr̃ ſophiſta. i. in loq̄n do deceptor. v̄boꝝ intricator. apparẽs ſapiens ſ; nõ exiſtẽs. Inde ſophiſti- cus. i. fraudulentus vel decœptorius. Ecci. Qui ſophiſtice loquitur odi- bilis eſt. ¶ Ad vagandum

Eſt vagor prime ſic ⁊ ſua compoſitiua.

vagor

Intranſitiua tu cenſes hęc fore verba

Vagor aris fit diſcutere. errare. ſpaciari. vt heſterno veſpi vagabamur i certi. Canti. p̃. Vagari incipiã poſt greges ſodalium tuoꝝ. Luca. Nobi litas cũ plebe p; lateq; vagat̃. Jñ vag⁹. i. indomit⁹ Vagor ꝯponit̃. vt cõ uagor. deuagor. euagor. puagor. girouagor a q̃ girouag⁹ vt plĩma mẽti untur girouagi. die lantlopers lieghẽ viel ¶ Ad fatiſcẽdum

Dicas fatiſco fatiſcor ſunt duo verba

Deficioq; notant ⁊ ſunt hęc verba ſoluta

Nos quoq; fatiſco veteres dixere fatiſcor

fatiſco

¶ Fatiſco cis fit abũdanter hiſcere ⁊ ſcindi. vt iſte panis rimis fatiſcit id ẽ ſcindit̃. Scđo fit laſſari. marceſcere. deficere Vñ de ſcõ martino legit̃ Ar- t⁹ febre fatiſcẽtes: Fatiſcor eris h; feſſus ſum in p̃terito ⁊ fit idẽ Jñ defitiſ- cor id ẽ deficẽ. fatigari. vinci Defeſſus id ẽ laſſus ¶ Ad implẽdum

Exequor implere ſignat quartũq; requirit

Exequitur regis mandatum quiſq; fidelis

Exequor

¶ Exequor exeq̃ris fit aliq̃d pficere Vñ Deu. xvi. Qđ iuſtũ eſt exeq̃ris. Scđo fit ſequi vel inſtare ad aliq̃d faciẽdum Jñ executio ⁊ exequię id eſt officia diuina q̃ fiũt circa ſepulturã ¶ Ad crapulandũ

Crapulor ⁊ bacchor ⁊ q̃ ꝯponis ab illis

Eſſe ſoluta notes q̃ ſignant ebrietatem

Crapulor

¶ Crapulor aris fit ſupflue mãducare bibere inebriari Pſal. Tanq̃ po tus crapulatus a vino Crapulo as fit idem. ⁊ venit a crapula. Crapula ſcđm papiã eſt imoderata voracitas dicta q̃ſi cruda epula cui⁹ cruditate grauat̃ cor ⁊ ſtomachus turbat̃. ⁊ eſt pot⁹ cibiq; Lu. xx. Videte ne grauẽ tur corda vr̃a crapula ⁊ ebrietate Ecci. xxvij. ꝓpter crapulam multi perie rũt ¶ Bacchor aris fit furere vel inſanire, put hoĩes faciunt baccho vel vi no pleni Debacchor aris fit valde inſanire vel a furore ceſſare

¶ Finiũtur v̄ba deponẽtalia. Impſſa Dauẽtrię In platea epiſcopi. Anno dñi. M.cccc.xc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 52